

(דף פ' ע"א) אַקְרִי. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לְאַחְזָאָה חֲכֻמָּתָא, וְלְאַשְׁתְּעֵי בְרוּחַ חֲכֻמָּתָא, טִיבוֹ וְקִשּׁוּט  
דְּעֵבֶר לֹון קְדֻשָׁא בְרִידָא הוּא, דְּכַתִּיב וַיְגַד לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ.

תְּנִינָא, אָמַר ר' יוֹסֵי, זְמַנָּא הָדָא הוֹינָא אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְהוּהוּ ר' הִיָּיא בְרִי עַמִּי. עַד דְּהוֹינָא אֲזִילִין,  
אֲשַׁכְּחָנָא חַד גָּבַר, דְּהָתוּה לְקִיט בְּחַקְלָא, עֲשָׁבִין לְאַסְוֹתָא. קְרִיבָנָא לְגַבְיָה, אַמִּינָא לִיה, בַּר נָשׁ,  
קוּטְרָא דְקוּטְרֵי דְעֲשָׁבִין לְמָה. לֹא זְקִיף רִישִׁיָּה, וְלֹא אָמַר מִיּוֹדֵי. אַחְדָּרָנָא זְמַנָּא אַחְרָא וְאַמִּינָא  
הָאֵי, וְלֹא אָמַר מִיּוֹדֵי. אַמִּינָא לִיה לְרַפִּי הִיָּיא בְרִי, אִו הָאֵי בַר נָשׁ אֲטִים אֲוִדְנִין, אִו שְׁטִיָּא, אִו  
חַפִּימָא. יְתִיבָנָא גְבוּי. לְבָתֵּר לְקִיט אֵינּוֹן עֲשָׁבִין, וְאַחֲרֵי לֹון, וְחַפָּא עֲלֵיהוֹן טְרַפִּי גּוּפְנִין.

אָמַר לֹון, אַנָּא חַמִּינָא דִּיּוֹדְאִין אַתּוֹן, וַיּוֹדְאִין אֲמַרִי עֲלֵיָּהוּ, דְּאֵינּוֹן חַפִּימִין, אִי לֹא דְחִיִּסְנָא עֲלֵיכּוֹן  
הַשְׁתָּא, תְּהוּוֹן רְחִיקוֹן מִבְּנֵי נָשָׂא כְּסֻגְרָא דָּא, דְּמַרְחֻקִין לִיה מִכְּלָא, דְּהָא אַנָּא חַמִּינָא, דְּרִיחָא  
דְּחַד עֲשָׁבָא דְּהוּה קָרִיב גְּבוּיכּוֹן, עָאֵל בְּגוּפֵיכּוֹן, וְתַהוּוֹן רְחִיקִין תְּלַתָּא יוֹמִין. אַלָּא אֲכִילוּ אֲלִין  
תּוּמֵי בְּרָא וְתַתְּסוֹן.

אַכְלָנָא מְנִיָּהוּ דְּהוּוֹ שְׁבִיחִין קְמוֹן, וְאַדְמַכְּנָא, וְאַתְקַטְרָנָא בּוֹיָעָא, עַד עֵידֵן סָגִי. לְבָתֵּר אַתְעַרְנָא,  
אָמַר לֹון הוּוּה גְּבָרָא, הַשְׁתָּא אֲלַחְכוֹן עִמְכוֹן, דְּאֲשַׁכְּחָתוֹן לִי, דְּהָא אַסְוֹתָא דְּגוּפִיכּוֹן עַל יְדֵי  
אַשְׁתְּלִים.

עַד דְּהוֹינָא אֲזִילִין, אָמַר לֹון, כָּל בַּר נָשׁ פְּעִי לְאַשְׁתְּעֵי בְּבַר נָשׁ אַחְרָא, כְּפּוּם אַרְחוּי, דְּהָא לְנוֹקְבָא  
כְּפּוּם אַרְחוּי. לְגַבְרָא כְּפּוּם אַרְחוּי. לְגַבְרָא דְּגַבְרֵי כְּפּוּם אַרְחוּי. אַמִּינָא לְרַפִּי הִיָּיא בְרִי, הִיָּינוּ  
דְּכַתִּיב, כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. (ס"א כה תאמר לבית יעקב כההוא אתר דאתחזי להו. ותגיד  
לבני ישראל כההוא אתר שלים דאתחזי להו. דהא יעקב וישראל תרין ורגזין אינון ובדרגא חד סלקין אלא ישראל שלימותא דכלא  
אקרי)

אָמַר לֹון, חַמִּיתוֹן דְּלֹא זְקִיפָנָא רִישָׁאֵי, וְלֹא אֲשַׁתְּעִנָּא בְּתַדִּיבּוֹ, מִשּׁוּם דְּאַפָּא, חַפִּימָא בְּעֲשָׁבִין  
מִכָּל בְּנֵי דְרָא הוּוּה. וְאוּלִיפָנָא מֵאַפָּא אַרְחוּי דְּכָל עֲשָׁבִין, דְּבַהוֹן קִשּׁוּט, וְאַנָּא בְּכָל שְׁתָּא מְדוּרָאֵי  
בִּינֵיָּהוּ.

וְהָאֵי עֲשָׁבָא דְּחַמִּיתוֹן, דְּחַפִּינָא לִיה בְּטְרַפִּי דְּגוּפְנִין אֲלִין, בְּבִיתָאֵי אִית אַתְרַּה חַד, וְהוּא לְסִטְר  
צְפוֹן, וּבְחַהוּא אַתְרַּה נְעִיץ חַד רִיחָא, וּמַעֲינָא דְּהוּוּה רִיחָא, נְפִיק חַד גָּבַר בְּתַרְיִן רִישִׁין, וְחַרְפָּא  
שִׁנְנָא בִּידֵיהּ וּבְכָל יוֹמָא קָא מְצַעַר לֹון. וְאַנָּא לְקִיטְנָא הָאֵי עֲשָׁבָא, וְזִילוּ אַבְתְּרָאֵי, וְתַחֲמוֹן חִילֵיהּ  
דְּהָאֵי עֲשָׁבָא, וּמַה דִּי אֲלַחָא עֲלָאָה גְּלִי בְּעֲלָמָא, וְלִית מָאן דִּיַּדַּע אַרְחוּי בְּכָלָא.

אַזִּילָנָא אַבְתְּרֵיהּ, עַד דְּהוֹינָא אֲזִילִי בְּאַרְחָא, מָאִידָא לְחַד נּוֹקְבָא בְּעַפְרָא, וְשׁוּי מַתְּחוּא עֲשָׁבָא  
בְּנוֹקְבָא, נְפִיק חַד חוּיָא וְרִישָׁא דִּילֵיהּ סָגִי. נְטִל חַד סְנַטְרָא, (נ"א סוּדְרָא) וְקַטִּיר לִיה בְּחַד גְּדָא.  
דְּחִילָנָא. אָמַר לֹון זִילוּ אַבְתְּרָאֵי.

עַד דְּמַטִּינָא לְבִיתֵיהּ. חַמִּינָא הוּוּה אַתְרַּה בְּחַשׁוּכָא, בְּתַר חַד כּוֹתְלָא. נְטִל חַד שְׂרָפָא וְדָלִיק דְּלִיקָא  
סַחְרֵינִיהּ דְּהוּוּה אַתְרַּה דְּרִיחָא. אָמַר לֹון, מַמַּה דְּתַחֲמוֹן, לֹא תְדַחֲלוֹן וְלֹא תִשְׁתַּעֲזוֹן מִיּוֹדֵי.

אדהכי, שרי חו"א מקטרוי, וכתש בקיסטא מההוא עשפא. ושוי ברישיה דחו"א. עאל חו"א  
בההוא עינא דרחי"א, ושמענא קלא דכל אתר מזדעזעא. בעינן למיפק, אחיד בידנא ההוא  
גברא, אמר, לא תדחלון קריבו גפאי.

אדהכי, נפק חו"א שתיית דמא, נקיט ההוא גברא מההוא עשפא, ושוי ברישיה פבקדמיתא.  
עאל בההוא עינא דרחי"א. לשעתא זעירא, חמינא, דנפיק מההוא עינא חד גברא בתרין רישין,  
וחו"א שרי"א סחרניה דקדלוי. עאל בההוא עינא דרחי"א ונפק תלת זמני. הוה אמר, זקיטא  
זקיטא, ווי לאימיה דלההוא אתר אוביל ליה.

אדהכי, אתעקר ריחי"א מאתריה, ונפקו גברא וחו"א, ונפלו ומיתו תרווייהו. ואנן דחילנא סג'י.  
אמר לן ההוא גברא, דא הוא חילא דעשפא דאנא לקיטנא קמייכו, ובגניי כד לא אשתעינא  
בהדיכו, ולא זקיפנא רישאי, בשעתא דקריבתון גפאי.

אמר לון אילו (דף פ' ע"ב) ידעין בני נשא חכמתא, דכל מה דנטע קדשא בריך הוא בארעא, וחילא  
דכל מה דאשתכח בעלמא, ישתמודעון חילא דמאריהון, בהכמתיה סגיא. אבל לא טמיר  
קדשא בריך הוא חכמתא דא מבני נשא, אלא בגין דלא יסטון מארחוי, ולא יתרחיעו בההיא  
חכמתא וינשון ליה.

כד אתינא, ואמינא הני מלי קמיה דרבי שמעון, אמר ודאי חפימא הוה. ותא חזי, לית עשפא  
ועשפא דאתיליד בארעא, דלא הוה ביה חכמתא סגיא, וחיליה בשמיא סגיא. תא חזי, מן  
אזובא. דבכל אתר דבעי קדשא בריך הוא לדכאה לפר נש, באזובא מתדכי מאי טעמא. משום  
דיתער חיליה דלעילא דאתפקדא עלוי, דהא ההוא חילא דאתפקדא עלוי כד אתער, מבגרא  
רוח מסאבא, ואתדפי בר נש. ועלך אמינא בריך רחמנא דשזבך.

אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פנפי נשרים. (שמות יט) מאי כנפי נשרים.  
אמר רבי יהודה ברחמי. דכתיב, (דברים לב) פנשר יעיר קנז וגו'. וחינו רזא דאמר ר' שמעון,  
(משלי ל) דרך הנשר בשמים. מאי בשמים. ברחמי. מה נשר אשתכח ברחמי על פנו, ודינא לגבי  
אתרנין. כד קדשא בריך הוא אשתכח ברחמי לגבי ישראל, ודינא לגבי עמין עובדי עבודת  
בוכבים ומזלות.

רבי אלעזר, הוה אזיל מקפוטקיא ללוד, והוה אזיל ר' יוסי ור' חניא עמיה, קמו בנהורא, כד  
נהיר יממא, והוה אזיל. אמר ר' חניא, חמינא האי קרא דכתיב, (יחזקאל א) ופני אריה אל תימין  
לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן הא אריה בימינא, שור משמאלא,  
נשר באן אתר דוכתיה.

אמר ליה ר' אלעזר, באתרא (נ"א דעקב) דיניקא שרי"א. מאי טעמא. משום דנשר בכלא אשתכח,  
רחמי לבנוי, דינא לגבי אתרנין. כד קדשא בריך הוא, אוביל לון לישראל ברחמי. ובדינא לגבי  
אתרנין, דכתיב ואשא אתכם על פנפי נשרים. וכתיב פנשר יעיר קנז.



מְנַלְן דְּנִשְׁר רַחֲמֵי אֲקָרִי. דְּכִתִּיב דְּרַךְ הַנִּשְׁר בְּשָׁמַיִם. בְּשָׁמַיִם מְמַנְשׁ. וּבְגִינֵי כַּךְ אַרְיָה לִימִינָא.  
שׁוֹר לְשִׁמְאָלָא. נִשְׁר בִּינֵיהוּ וְאַחִיד לֹון. אָדָם פְּלִיל פְּלָהוּ, וּכְלָא אֶתְפְּלִילָן בֵּיהּ, דְּכִתִּיב וְעַל דְּמוֹת  
הַכֶּסֶּא דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה.

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. ר' אַבְבָּא פְתַח, (שיר השירים ח) אַחֹת לָנוּ קַטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ מַה נַּעֲשֶׂה  
לְאַחֹתֵנוּ בַיּוֹם שְׂיִדְבֵר בָּהּ. אַחֹת לָנוּ קַטְנָה, דְּאֶתְפְּלִילָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ  
הוּא. וְשָׂדִים אֵין לָהּ, הֵינְנוּ דְתַנִּינְנוּ, בְּשַׁעֲתָא דְקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְסִינֵי, לֹא הָוָה בְּהוּן זְכוּוֹן,  
וְעוֹבְדִין טְבִין, לְאַגְנָא עָלְיֵיהוּ, דְכִתִּיב וְשָׂדִים אֵין לָהּ. דְּהָא אֵינְוֹן תְּקוּנָא וְשִׁפְרוּ דְאַתְתָּא, וְלִית  
שִׁפְרוּ דְאַתְתָּא אֶלָּא אֵינְוֹן. מַה נַּעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ. מַה יִתְעַבֵּיד מִינָהּ, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,  
יִתְגַּלִּי בְּטוֹרָא דְסִינֵי, לְמַלְלָא בְּפִתְגָמֵי אוֹרֵייתָא, וַיִּפְרַח נִשְׁמַתְהוּן מִנֵּיהוּ.

אָמַר ר' יוֹסֵי. בְּתַהוּא שַׁעֲתָא דְקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְסִינֵי, בְּתַהוּא לִילְיָא וְנִגְהִי, תְלַתָּא יוֹמִין  
דְּלֹא אַזְדְּוֹגוּ לְאַנְתְּתֵיהוּ, אֶתְוּ מְלֹאכִין עֲלֵאִין, וְקַבִּילוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּאַחוּוּתָא. אֵינְוֹן מְלֹאכִין לְעִילָא,  
וְיִשְׂרָאֵל מְלֹאכִין לְתַתָּא. אֵינְוֹן מְקַדְשִׁין שְׂמָא עֲלָאָה לְעִילָא, וְיִשְׂרָאֵל מְקַדְשִׁין שְׂמָא עֲלָאָה לְתַתָּא.  
וְאַתְעֵטְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁבְעִין פְּתָרִין בְּתַהוּא לִילְיָא. וּמְלֹאכִי עֲלֵאִי הוּוּ אֲמָרֵי אַחֹת לָנוּ קַטְנָה וְשָׂדִים  
אֵין לָהּ, דְלִית בְּהוּן זְכוּוֹן וְעוֹבְדִין טְבִין. מַה נַּעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ, כְּלוּמַר מַה יִקָּר וּרְבוּ נַעֲבִיד לְאַחֲתָנָא  
דְּאֶ בְיוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְגַּלִּי בְּטוֹרָא דְסִינֵי לְמִיָּהּ לְהוּ אוֹרֵייתָא.

(וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי). כְּתִיב הָיוּ נְכוֹנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל תְּגִשׁוּ אֶל אִשָּׁה וְהֵינְנוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. ר'  
שְׂמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַתְגַּלְאָה